

Ošetřovné - když zdravý zaměstnanec pečuje o svého blízkého

5.8.2023 - | Česká správa sociálního zabezpečení

OŠETŘOVNÉ (krátkodobé)

Podmínky pro přiznání a čerpání dávky

První podmínkou je nemoc nebo úraz blízké osoby vyžadující nezbytnou péči druhého člověka. Je-li blízkou osobou dítě mladší 10 let, je důvodem k nezbytné péči jakákoli nemoc nebo úraz, které utrpělo. Dalším důvodem k péči je uzavření školského/dětského výchovného zařízení (z důvodu havárie, epidemie nebo jiné nepředvídané události), nařízení karantény anebo onemocnění osoby, která o dítě pečuje.

Druhou podmínkou je společná domácnost obou osob anebo jejich příbuzenský vztah: rodič, dítě, sourozenec, manžel/manželka, registrovaný partner/partnerka, rodič manžela/manželky anebo rodič registrovaného partnera/partnerky.

Nezbytnou podmínkou je účast zaměstnance (pečujícího) na nemocenském pojištění, avšak ne všichni zaměstnanci účastní nemocenského pojištění mají na ošetřovné nárok. Nárok na ošetřovné mají zejména zaměstnanci v pracovním nebo služebním poměru, naopak nárok na ošetřovné nemají zaměstnanci činní na základě dohody o provedení práce nebo dohody o pracovní činnosti. Nárok na ošetřovné nemají také osoby samostatně výdělečně činné (OSVČ).

Dávku lze čerpat maximálně 9 kalendářních dnů. Výjimkou je rodič samoživitel, který může čerpat ošetřovné až 16 dnů, pokud pečuje o dítě mladší 16 let plnící povinnou školní docházku. Pečující osoby se mohou v průběhu tohoto období v ošetřování jednou vystřídat.

Nezbytné podklady

V případě nemoci nebo úrazu vyplňuje ošetřující lékař nemocné osoby část A tiskopisu Rozhodnutí o potřebě ošetřování (péče). Žadatel o dávku vyplňuje část B a předává svému zaměstnavateli (a ten příslušné OSSZ) I. díl tiskopisu (originální část), II. díl tiskopisu (propsaná kopie) slouží jako doklad zaměstnavateli o ukončení péče.

Pokud se pečující osoby střídají, II. samostatný díl tiskopisu (podepsaný první pečující osobou) předává druhá pečující osoba svému zaměstnavateli současně s vyplněným tiskopisem Žádost o ošetřovné osoby, která převzala ošetřování (péči). Jako doklad zaměstnavateli o ukončení péče první pečující osobou slouží tiskopis Potvrzení o trvání potřeby ošetřování (péče).

V případě uzavření školského/dětského zařízení vyplňuje zástupce výchovného zařízení část A tiskopisu Žádost o ošetřovné při péči o dítě z důvodu uzavření školského/dětského zařízení (školy). Žadatel o dávku vyplňuje část B a předává svému zaměstnavateli (a ten příslušné OSSZ) první část tiskopisu, která slouží také jako doklad o ukončení péče. Pokud se pečující osoby střídají, má přebírající osoba k dispozici samostatný díl této žádosti.

DLOUHODOBÉ OŠETŘOVNÉ

Podmínky pro přiznání a čerpání dávky

První podmínkou je zdravotní stav blízkého, který byl hospitalizován (minimálně 4 po sobě jdoucí dny včetně prvního a posledního dne hospitalizace) a po propuštění z hospitalizace vyžaduje celodenní péči v domácím prostředí alespoň po dobu následujících 30 kalendářních dnů. Rozhodnutí vystavuje ošetřující lékař zdravotnického zařízení poskytujícího lůžkovou péči (zpravidla nemocnice). V případě osoby v inkurabilním stavu je podmínkou potřeba paliativní a celodenní péče v domácím prostředí a rozhodnutí vystavuje její ošetřující lékař.

Druhou podmínkou je vztah k dlouhodobě ošetřované osobě a její souhlas. Ošetřující osobou může být manžel/manželka, registrovaný partner/partnerka, příbuzný v přímé linii (tchán/tchyně, snacha/zeť, synovec/neteř, strýc/teta), manžel/manželka nebo registrovaný partner/partnerka těchto osob, druh/družka anebo jiná osoba žijící s ošetřovaným v domácnosti. Ošetřovaná osoba uděluje ošetřující osobě písemný souhlas na tiskopisu Žádost o dlouhodobé ošetřovné, který může kdykoliv odvolat.

Nezbytnou podmínkou je účast pečujícího na nemocenském pojištění, a to u zaměstnanců alespoň po dobu 90 kalendářních dnů v posledních 4 měsících a u osob samostatně výdělečně činných (OSVČ) alespoň 3 měsíce. OSVČ nesmí samostatnou výdělečnou činnost v době pobírání této dávky osobně vykonávat.

Nezbytné podklady

Ošetřující lékař zdravotnického zařízení (poskytujícího lůžkovou péči) vystavuje tiskopis Rozhodnutí o potřebě dlouhodobé péče v den propuštění z hospitalizace (nejpozději do 3 pracovních dnů ode dne podání žádosti). Pečující osoba vyplňuje tiskopis Žádost o dlouhodobé ošetřovné, který ošetřovaná osoba (je-li zletilá) podepisuje a předkládá svému zaměstnavateli zároveň s prospanou kopií III. dílu tiskopisu Rozhodnutí o potřebě dlouhodobé péče.

O dávku lze požádat do 8 dnů po dni propuštění z hospitalizace. Minimálně jednou za měsíc potvrzuje trvání potřeby dlouhodobé péče ošetřující praktický nebo odborný lékař na tiskopisu Potvrzení o trvání / Rozhodnutí o ukončení potřeby dlouhodobé péče, který pečující osoba předává svému zaměstnavateli také jako podklad pro průběžnou výplatu dávky. Tento tiskopis je k dispozici pouze v tištěné podobě na OSSZ.

Výplata dávky OŠETŘOVNÉ a DLOUHODOBÉ OŠETŘOVNÉ

Výše dávky odpovídá 60 % tzv. redukováného denního vyměřovacího základu (od prvního kalendářního dne). Orientační výši lze zjistit zde: [Kalkulačka pro výpočet dávek v roce 2023](#).

Ošetřovné i dlouhodobé ošetřovné vyplácí okresní správa sociálního zabezpečení (OSSZ) přímo pečujícímu podle jeho volby na bankovní účet nebo hotově prostřednictvím České pošty (náklady na doručení hradí příjemce), a to nejpozději do 1 měsíce následujícího po dni dodání řádně vyplněných podkladů.

Oznámení o přiznání dávky a její denní výše jsou uvedeny ve sdělení na výpisu z účtu, poštovní poukázce nebo (v případě delšího textu) ve zvláštním dopise.

Případné dotazy lze směřovat na call centrum nemocenského pojištění 800 050 248.

https://www.cssz.cz/web/cz/uvod/-/asset_publisher/GQ48v1KeNe0J/content/id/2431186